

Matèria	Literatura Universal
Títol/Pregunta	Quin és el sentiment que mou el món?

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVALUACIÓ VINCULANTS

Competència específica a desenvolupar:

2. Llegir de manera autònoma clàssics de la literatura universal com a font de plaer i coneixement i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura. Es connecta amb descriptors del Perfil de sortida: CCL2, CCL4, CD3, CPSAA1.2, CPSAA5, CCEC1, CCEC2, CCEC3.1.

Criteri avaluació:

2.1. Elaborar una interpretació personal a partir de la lectura autònoma d'obres rellevants de la literatura universal, atenent aspectes temàtics, de gènere i subgènere, elements de l'estructura i l'estil, i valors ètics i estètics obres, i establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals.

Competència específica a desenvolupar:

3. Establir vincles entre obres de diferents èpoques, gèneres i llenguatges artístics, reconeixent semblances i diferències en funció dels seus respectius contextos de producció i de la interrelació entre literatura i societat, per constatar l'existència d'universals temàtics i vessants formals recurrents al llarg de la història de la cultura. Es connecta amb els següents descriptors del Perfil de sortida: CCL1, CCL2, CCL4, CD1, CPSAA5, CC1, CCEC1, CCEC2.

Criteri avaluació:

3.1. Comparar textos o fragments literaris entre si i amb altres manifestacions artístiques argumentant oralment o per escrit

3.2. Desenvolupar projectes d'investigació que es concretin en una exposició oral, un assaig o una presentació multimodal i que mostrin una implicació i resposta personal, al voltant d'una qüestió que estableixi vincles argumentats

els elements de semblança i contrast, tant pel que fa a aspectes temàtics i de contingut, com a formals i expressius, atenent també els seus valors ètics i estètics.

entre els clàssics de la literatura universal objecte de lectura guiada i altres textos i manifestacions artístiques d'ahir i d'avui, en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge, recursos expressius i valors ètics i estètics.

Competència específica a desenvolupar:

4. Consolidar un marc de referències compartides a partir del coneixement dels trets dels principals moviments estètics i algunes de les obres literàries més rellevants del patrimoni universal, per conformar un mapa cultural en el qual inscriure les experiències literàries i culturals personals. Es connecta amb els següents descriptors del Perfil de sortida: CCL4, CD2, CD3, CC1, CCEC1, CCEC2, CCEC4.1, CCEC4.2.

Criteri avaluació:

4.1. Elaborar de manera individual o col·lectiva una exposició multimodal que situï els textos llegits en el seu horitzó històric i cultural, i que ofereixi una panoràmica de conjunt sobre moviments artístics i obres rellevants de la literatura universal.

Competència específica a desenvolupar:

5. Participar en la construcció d'un cànon literari universal que integri la perspectiva d'experiència de les dones a través de la lectura d'obres d'escriptores i que superi els marcs de la cultura occidental, per desenvolupar el pensament crític respecte a la construcció discursiva del món i els seus imaginaris. Es connecta amb els següents descriptors del Perfil de sortida: CCL1, CCL2, CCL4, CPSAA3.1, CPSAA4, CC1, CCEC1, CCEC2.

Criteri avaluació:

5.2. Elaborar comentaris crítics de textos, orals o escrits, i participar en debats o taules rodones sobre les lectures on s'incorpori la perspectiva de gènere i es qüestionï la mirada etnocèntrica pròpia del cànon occidental, així com a qualsevol altre discurs predominant en la nostra societat que suposi opressió sobre qualsevol minoria

Sabers bàsics:

A. Construcció guiada i compartida de la interpretació d'alguns clàssics de la literatura universal inscrits en itineraris temàtics que estableixin relacions intertextuals entre obres i fragments de diferents gèneres, èpoques, contextos culturals i codis artístics, així com amb els seus respectius contextos de producció, d'acord amb els següents eixos i estratègies:

1. Temes i formes de la literatura universal

1.1. El jo literari

- Narrativa existencial: personatges en crisi.

1.2. Dialogar amb els altres

- Enfront de la llei o el destí: la tragèdia.

- Enfront de les convencions socials: el drama.

- Humor crític, humor complaent: la comèdia.

1.3. Imaginar el món, observar el món, actuar en el món

- Mons observats: conte i novella. Bildungsroman o novella de formació. Espais privats, espais públics: afectes íntims i llaços socials. Desigualtats, discriminació, violències. Guerra i revolució. Migracions i identitats culturals. Colonialisme i emancipació.

2. Estratègies d'anàlisi, interpretació, recreació i valoració crítica per a la lectura compartida

- Construcció compartida de la interpretació de les obres a través de discussions o converses literàries.

- Anàlisi dels elements constitutius del gènere literari i la seva relació amb el sentit de l'obra. Efectes en la recepció dels seus recursos expressius.

- Utilització de la informació social, històrica, cultural i artística necessària per interpretar les obres i comprendre el seu lloc en la tradició literària.

- Producció de vincles intertextuals entre obres i altres manifestacions artístiques en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura.

- Indagació entorn del funcionament de la literatura com a artefacte ideològic determinant en la construcció dels imaginaris socials, posant l'accent principalment en la perspectiva de gènere.

- Expressió argumentada de la interpretació dels textos, integrant els diferents aspectes analitzats i atenent els seus valors culturals, ètics i estètics.

- Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos atesos els processos de comprensió i d'oralització implicats.

- Creació de textos d'intenció literària a partir de les obres llegides.

Context/contextos:	Escolar	x	Social	x	Personal	x	Familiar	x	Professional	
---------------------------	---------	---	--------	---	----------	---	----------	---	--------------	--

Dinàmiques de presa de consciència:

Iniciarem la situació d'aprenentatge amb una tasca individualitzada, però que es farà en gran grup. La professora posarà escenes de pel·lícules/musicals d'obres com *El Quijote*, *Hamlet*, *Romeu i Julieta*, *Cyrano de Bergerac*, *El fantasma de l'òpera*, *Els Miserables* i *V de Vendetta*. Els alumnes hauran d'escriure quins sentiment o sentiments mouen les històries i els personatges. A la vegada, explicaran per què han elegit aquells sentiments i què els ha fet pensar que són el motor de l'escena/història.

Instruccions i materials:

La situació engloba diferents activitats, la qual cosa provoca una gran quantitat de material per emprar. Es faran servir els ordinadors personals dels alumnes, quaderns, informació apareguda a Internet, fotocòpies, pel·lícules, llibres... com a material de recerca. Després de la dinàmica de consciència, els alumnes es col·locaran en grups d'experts segons la temàtica que preferesquin i faran una tasca de recerca. Una vegada tinguin clar tot el que han de cercar i hagin aglutinat la informació, els alumnes es coavaluaran la feina de recerca, i després elaboraran un powerpoint amb les parts més importants que volen explicar al gran grup. Faran l'exposició per als seus companys, que serà avaluada per la professora. A la vegada que es fan els treballs de recerca i les exposicions, els alumnes estaran llegint el tercer llibre que hauran triat del llistat d'obres cabdals de la literatura universal (explicat a la SA2). Com a tasca final i grupal, farem un darrer debat on exposarem allò que hem après, els errors que hem comès, allò que esperam millorar per a les altres SA i allò que realment ens ha agradat.

Descripció i planificació de la tasca o tasques. Tipus i característiques del producte o productes obtinguts.

1.- Rompre el gel.

Iniciarem una tasca en gran grup, però que faran els alumnes individualment. La professora posarà vídeos de les pel·lícules *El Quijote*, *Hamlet*, *Romeu i Julieta*, *Cyrano de Bergerac*, *El fantasma de l'òpera*, *Els Miserables* i *V de Vendetta*, i els demanarà quins sentime o sentiments creuen que mouen els personatges o la història. Aquesta activitat tindrà una durada d'una o dues sessions.

2.- Grups d'experts.

2.1.A continuació, iniciarem una tasca que tindrà una temporalització prevista d'unes 4 sessions. En primer lloc, es demanarà als alumnes que s'ajuntin en grups d'experts de treball per preferència de temàtica. Els diferents grups seran: a- L'amor idealitzat (*Don Quijote*, *Cyrano de Bergerac*, *V de Vendetta*, *Els Miserables* i d'altres que vulguin cercar). b- L'amor passional (*Romeu i Julieta*, *Hamlet*, i d'altres que vulguin cercar). c- L'amor tòxic (*El fantasma de l'òpera*, *Nostra senyora de París* i d'altres que vulguin cercar.) d- La venjança (*Hamlet*, *Romeu i Julieta*, *Els Miserables*, *V de Vendetta* i d'altres que vulguin cercar). e- La llibertat (*Els Miserables*, *V de Vendetta*, *1984* i d'altres que vulguin cercar).

f) L'amor homosexual insinuat o no: (*Ilíada, El retrat de Dorian Gray, La mort a Venècia, V de Vendetta, Batman i Robin*).

Cada un d'aquests equips durà a terme una feina de documentació, anàlisi i exposició a la resta de companys de tota una sèrie d'informacions relatives al tema triat. Així doncs, cada grup investigará i exposará a la resta de companys tota la feina feta. Se'ls donarà temps a classe per a preparar-ho i se'ls demanarà un producte final, que serà un esquema o powerpoint de la feina feta per a compartir amb els companys. Acabaran la tasca fent una exposició de tot el que han après als seus companys.

2.2. Mentre fan la tercera SA, llegiran el tercer llibre de lectura triat de la llista que se'ls haurà donat el primer dia de classe. Podran elegir qualsevol llibre, però se'ls recomanarà fer tot un itinerari lector (explicat a la SA2). Aquesta feina és l'única que faran a casa durant el seu temps lliure. Cal recordar que de la lectura en trauran una tasca de *booktubers* o una tertúlia temàtica que sí que es farà a l'aula i que, així mateix, té previstes dues o tres sessions.

3.- Cloenda

Dedicarem una darrera sessió a demanar-los que elaborin una reflexió conjunta en la qual manifestin quins són els coneixements apresos durant tota aquesta situació d'aprenentatge, tot comparant-ho amb allò que sabien a la tasca inicial de "Rompre el gel". La idea és que prenguin consciència del grau d'aprenentatge realitzat i quin és el marge de millora que poden fer de cara a situacions d'aprenentatge futures. I no només això, sinó que també se'ls demanarà que siguin capaços de transferir i relacionar aquests coneixements amb l'actualitat; per tant, de manera inevitable, hauran de veure punts de l'essència humana que es perllonguen al llarg de la història de la humanitat. Aprofitarem també per mirar què ha funcionat i què no durant la situació per tal de millorar en la següent.

Procediments de retracció, revisió i supervisió per part del professorat durant la realització de la tasca o tasques.

Amb cada una de les activitats que es proposin i que siguin susceptibles de ser avaluades, bé sigui d'una o altra manera, es facilitarà a l'alumnat una base d'orientació o una rúbrica elaborada pel professorat que els servirà de guia per a regular la tasca que s'elabori en cada moment. Així com vagi avançant el curs, les bases d'orientació seran elaborades pels alumnes. En tot moment, es parlarà amb ells per si volen fer canvis en alguna base o rúbrica per tal que s'impliquin en el seu procés avaluador.

1.- Rompre el gel.

A la primera activitat, els procediments de revisió i supervisió que s'aplicaran seran, bàsicament, les preguntes que la professora faci als alumnes per a encaminar-los a prendre consciència del que saben i del que no saben. En algunes ocasions, s'obtidran respostes a les preguntes fetes i en altres les preguntes s'aniran responent durant les tasques següents d'aquesta mateixa SA. Com que és una tasca de caire oral, la professora aprofitarà per motivar la participació de tot l'alumnat; així mateix, els farà anotacions -en cas que sigui necessari- sobre quina és la manera més adequada d'expressar-se en el context en què es troben (acadèmic i escolar)..

2.- Grups d'experts.

D'entrada, es donarà total llibertat als alumnes per a fer els agrupaments que considerin oportuns. En cas que el professorat tingui algunes observacions o recomanacions a fer, els les farà. De la mateixa manera, si l'alumnat no és capaç de quadrar els diferents grups de treball, el/la professora hi haurà d'intervenir, bé sigui per mitjà d'un sorteig per assignar els grups i les persones que els conformaran, bé sigui per certs motius pedagògics que el/la pugui conduir a prendre algunes decisions concretes respecte dels agrupaments. Una vegada establerts els grups, la professora lliurarà a cada grup una guia de les informacions que han d'investigar i els recomanarà algunes fonts d'on les poden obtenir. A partir d'aquí, la seva tasca es reduirà simplement a aclarir dubtes i a reconduir la feina de l'alumnat en cas que s'adoni que no va pel camí correcte. Una vegada exposada la feina preparada pels alumnes, la professora farà tots els aclariments que es considerin pertinents per tal d'assegurar-se que tots els continguts de cada exposició són correctes i adequats.

3- Cloenda

La idea d'aquesta tasca és que doni coherència a tota la SA i que quedi contrastada amb la primera tasca ('Rompre el gel'). Així doncs, la professora tan sols lliurarà les activitats que hauran de completar els alumnes i els aclarirà què es demana amb cada una d'aquestes en cas de dubte. En aquesta ocasió, l'objectiu és que es generin reflexions de manera individual i que tot plegat serveixi, alhora, com una pràctica més d'expressió oral i escrita.

Procediment d'avaluació final, qualificació i transferència del coneixement.

1.- Rompre el gel.

Els alumnes hauran rebut prèviament una base d'orientació que els servirà per **coavaluar-se** amb un altre company quan acabi l'activitat.

2- Grups d'experts.

Donades les bases d'orientació i mitjançant unes rúbriques, aquesta tasca serà **avaluada pel professorat**, qui, a part de donar-los els resultats valoratius, farà tots els comentaris que consideri oportuns per indicar els aspectes que es podrien millorar de cara a futures exposicions orals. També hi haurà una **coavaluació del grup d'experts** en què els alumnes valoraran com han fet la feina els seus companys a través d'una rúbrica.

3- Cloenda

Farem una avaluació global de la SA, però no serà qualificada, sinó que servirà com a conclusió i millora de les següents situacions.